

Sándor Balázs. Fotó: Füle Tamás | parokia.hu

Sándor Balázs

AZ EGYHÁZ POLITIKAI FELELŐSSÉGE

Szükséges az egyháznak az Úrtól kapott látását érvényesíteni ebben a világban – a politikában is. De az egyház képviselőinek felelőssége van abban, hogy ez a véleménynyilvánítás hiteles legyen. Az Egyház Urának véleményét mondjuk, képviseljük. Nem politikai pártét, nem kortárs hangulatot, nem saját véleményt, hanem az Ige választ egy-egy kihívásra. Mennyire felelt meg az elmúlt esztendőben az egyházi megnyilatkozások sora ennek a szempontnak...

Köszönöm az előttem szólók őszinte hangját. Köszönöm a hallgatóság türelmét!

Az én Istentől kapott küldetésem a mai napra az, hogy az Ő szavának adjak hangot vizsgált témánkkal kapcsolatban.

I.

Az Úr számára soha nem közömbös az, amit az emberek közösen tesznek, vagy elfogadott vezetőik képviselnek. Így van ez azóta, mióta az Édenben felhangzott: „Nem jó az embernek egyedül lenni!” (1Móz 2,18). S az emberek azóta is ketten-hárman vagy többen összedugják a fejüket, s politizálnak – a közösség, a polisz dolgaival foglalkoznak.

Mivel a politika nem önmagától tisztátalan, és így a hívó ember számára nem is azon dolgok közé tartozik, amelyeket alapjától kezdve el kellene utasítania, ezért van helye az egyes egyháztagek és a közösség életében a politikáról való igei elmélkedésnek, diszkurzusnak.¹

Tudjuk, hogy a politika fontosabb annál, semhogy a keresztyén ember vagy a keresztyén egyház lemondjon róla, és átengedje azt a hitetleneknek. Közhely, hogy Jézus is politizált:

¹ TÖRÖK István: *Egyház és politika*, Pápa, Főiskolai Könyvnyomda, 1935, 5–6.

„Abban az időben néhányan hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek a vérét Pilátus az áldozati állataik vérével elegyítette. Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Azt gondoljátok, hogy ezek a galileai emberek bűnösebbek voltak a többi galileainál, mivel ezeket kellett elszenvedniük? Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek. Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizennyolc, akire rádőlt a torony Siloámnál, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy elvesztek.” (Lk 13,1-5)

„Még abban az órában néhány farizeus ment oda hozzá, és így szóltak: Menj, távozz el innen, mert Heródes meg akar ölni. Ő ezt mondta nekik: Menjetek, mondjátok meg annak a rókának: Íme, ma és holnap ördögöket űzők ki, és gyógyítok, de harmadnap bevégezem küldetésemet. Viszont ma, holnap és a következő napon úton kell lennem, mert nem veszhet el próféta Jeruzsálemen kívül. Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, mint a kotlós a csibéit szárnyai alá, de nem akartátok! Íme, elhagyottá lesz a ti házatok. De mondom nektek, nem láttok addig engem, míg el nem jön az az idő, amikor ezt mondjátok: Áldott, aki az Úr nevében jön!” (Lk 13,31-35)

S akár tetszik, akár nem, ki kell mondanunk: politizál ma is! Van véleménye az ember politikai megnyilvánulásáról – sőt erővel és hatalommal formálja is azt.

II.

Ebből adódik a keresztyén ember és egyház politikai felelőssége. Képviselnie kell Urát ebben a mulandó világban. S ha lehetősége van rá, akkor az Úrtól kapott látását érvényesítenie is kell. Nem érheti be kevesebbrel. Gondoljunk Mardokeus szavaira, amelyekkel Eszter királynét biztatja erre:

„Akkor Mordokaj ezt üzenté vissza Eszternek: Ne képzeld, hogy te a királyi palotában megmenekülhetsz a többi zsidó közül! Mert ha te most némán hallgatsz, a zsidók kaphatnak módot máshonnan a szabadulásra és menekésre, te azonban családdoddal együtt elpusztulsz. Ki tudja, nem éppen a mostani idők miatt jutottál-e királynői méltóságra?” (Eszter 4, 13-14)

Ez nem csak a belső szoba rendjére vonatkozik, s nem is csak a saját házanépünk vezetésére – mert ez természetes kell legyen, hanem a közösség, a polisz ügyeire is!

III.

Ilyen nagy küldetés nem lehet meg Isten rendje nélkül. Ezért ennek alkalmát a Szentlélek, tartalmát Isten Igéje határozza meg. Aki pedig az Urat képviseli, annak felelőssége van, hogy azt mondja, amit Isten rábízott. Lásd a próféták felelősségét:

„Ha próféta vagy álomlátó támad közöttetek, és meghirdet egy jelet vagy egy csodát, még ha be is következik az a jel vagy csoda, amelyről beszélt neked, de közben azt mondja: Kövessünk más isteneket, akiket nem ismertél, és tiszteljük azokat, akkor se hallgass annak a prófétának a szavára vagy arra az álomlátóra! Mert csak próbára tesz benneteket az Úr, a ti Istenetek, hogy megtudja, valóban teljes szívvel és lélekkel szeretitek-e az Urat, a ti Isteneteket. Az Urat, a ti Isteneteket kövessétek, őt féljétek, az ő parancsolatait tartsátok meg, az ő szavára hallgassatok, őt tiszteljétek, és hozzá ragaszkodjatok! Annak a prófétának és annak az álomlátónak pedig meg kell halnia, mert szavaival el akart téríteni benneteket Istenektől, az Úrtól, aki kihozott benneteket Egyiptom földjéről, és kiváltott benneteket a szolgaság házából. El akart tántorítani attól az úttól, amelyről megparancsolta neked Istened, az Úr, hogy azon járj: takarítsd ki azért a gonoszt a magad köréből!” (5Móz 13,2-6)

„Így szólt hozzám az Úr igéje: Emberfia! Szólj népedhez, és ezt mondd nekik: Ha fegyveres ellenséget hozok egy ország ellen, és az ország népe választ a maga köréből egy férfit, és őrállóvá teszi, az pedig látja jönni a fegyveres ellenséget az ország ellen, és megfújja a kürtöt, hogy figyelmeztesse a népet, akkor ha valaki hallja a kürtszót, de nem törődik a figyelmeztetéssel, a fegyveres ellenség pedig eljön, és levágja, akkor csak magát okolhatja majd a haláláért. Hallotta a kürtszót, de nem törődött a figyelmeztetéssel: ő a hibás a haláláért, mert ha törődött volna a figyelmeztetéssel, megmenthette volna az életét. Ha ellenben az őrálló látja jönni a fegyveres ellenséget, de nem fújja meg a kürtöt, és nem figyelmezteti a népet, azután eljön a fegyveres ellenség, és levág közülük valakit, akkor azt a maga bűne érte utol, de vérét az őrállótól kérem számon. Emberfia! Ilyen őrállóvá tettek téged Izráel házában. Ha ígét hallasz tőlem, figyelmeztess őket az én nevemben! Ha ezt mondom a bűnösnek: Bűnös vagy, meg kell halnod! – és te nem mondd meg, és nem figyelmezteted a bűnöst, hogy rossz úton jár, akkor az a bűnös meghal ugyan bűne miatt, de a vérét tőled kérem számon. De ha figyelmeztetted a bűnöst, hogy térjen meg útjáról, és az nem tért meg útjáról, akkor az meghal a bűne miatt, de te megmented az életedet.” (Ez 33,1-9)

Nagy kísértése minden embernek – így a Krisztus követőinek is – hogy saját véleményüknek szerezzenek érvényt isteni tekintéllyel, vagy mások gondolatai mögé bújjanak, esetleg egy-egy emberi csoportosulás (párt, egyesület...) akaratának szerezzenek érvényt, vagy ne adj Isten csak visszatükrözzék a kor hangulatát (beállnak a mainstream sodrásába). Nekünk e világ kihívásaira az Ige választát kell felvállalnunk!

IV.

Mit tett 2024-ben Balog Zoltán Püspök úr – amit a média csak „kegyelmi-ügy”-ként aposztrofál? Felelős vezetőként, mikor megkérdezték a véleményét egy elnöki kegyellemmel kapcsolatban, azt tette, ami a kötelessége volt: képviselte egyháza 500 éves igei, teológiai meggyőződését – azaz hirdette az Isten kegyelméből való bűnök bocsánatát. Nyilván azzal a kitételrel: „Jézus pedig ezt mondta neki: Én sem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!” (Jn 8,11).

Mi a baj ezzel? Nem pénzért tette. (Korrupció kizárt.) Nem a szentek fölös érdemeire hivatkozva tette. (Nem téves teológiai meggyőződésből fakadt...) Nem azt mondta, hogy ő megérdemli. (Talán annak idején Boros Lajos jobban megérdemelte volna.) Az a baj, hogy a politikán és a médián keresztül érkező világi támadás hatására a saját egyháza magára hagyta vezetőjét. Nem állt ki mellette, hogy igazolja: Istennél van a kegyelem. Kik félelemből, kik érdekből vagy haszonlesésből, de voltak, akik nem csak elhallgattak és kivártak, hanem beálltak a „feszítsd meg”-et kiáltók közzé. Ismerős arcokat látok...

Isten azt kérdezi tőlünk: „Ki vagy te, hogy más szolgája felett ítélsz?” S folytatja: „Tulajdon urának áll vagy bukik. De meg fog állni, mert van hatalma az Úrnak arra, hogy megtartsa.” (Róma 14,4) Vagy ítélezéseink jogossága kapcsán elég Róma 2-re gondolnunk...

A nagy kérdés, ami marad: az úgynevezett „kegyelmi-ügy” kapcsán ki mondta, képviselte Isten üzenetét, akaratát?

Összegezve: Felemás dolog egy püspökön számonkérni a kegyelem helyes értelmezését (ti. hogy azt nem lehet kiérdemelni, de minden bűnösre vonatkozik Krisztus áldozatáért) úgy, hogy azt éppen a püspökkel szemben nem érvényesítjük, mert számára nincs bocsánat...

Köszönöm a figyelmet. Hitttem, azért szóltam.